

EBA/GL/2016/06

---

13/12/2016

---

## Usmernenia

---

k politikám a postupom odmeňovania  
v súvislosti s predajom a poskytovaním  
produktov a služieb retailového  
bankovníctva

# 1. Povinnosti týkajúce sa dodržiavania súladu (compliance) s predpismi a ohlasovacia povinnosť

---

## Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010<sup>1</sup>. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia č. 1093/2010 príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložia všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení a odporúčaní.
2. Tieto usmernenia zahŕňajú názor EBA na príslušné postupy dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo na spôsob uplatňovania právnych predpisov Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, ich majú dodržiavať tak, že ich začlenia do svojich postupov dohľadu podľa potreby (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo postupov dohľadu), a to aj v prípade, keď sú tieto usmernenia zamerané prevažne na banky.

## Požiadavky na vykazovanie

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány oznámiť EBA, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať, alebo musia uviesť dôvody ich nedodržania do 13/02/2017. Ak do tohto dátumu nebude doručené žiadne oznámenie, EBA sa bude domnievať, že ich príslušné orgány nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať prostredníctvom formulára dostupného na adrese [compliance@eba.europa.eu](mailto:compliance@eba.europa.eu) spolu s označením „EBA/GL/2016/06“. Tieto oznámenia majú príslušnému orgánu predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať správy o dodržaní v mene svojich príslušných orgánov. Akúkoľvek zmenu stavu dodržiavania ustanovení treba takisto oznámiť EBA.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovej stránke EBA v súlade s článkom 16 ods. 3.

---

<sup>1</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010. s. 12).

# 1. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

---

## Predmet úpravy a rozsah uplatňovania

5. V týchto usmerneniach sa spresňujú požiadavky týkajúce sa navrhovania a vykonávania politik a postupov odmeňovania v súvislosti s ponúkaním alebo poskytovaním bankových produktov a služieb inštitúciami vymedzenými v odseku 17 s cieľom chrániť spotrebiteľov pred nežiaducou ujou vyplývajúcou z odmeňovania pracovníkov predaja.
6. V týchto usmerneniach je podrobne uvedené, akým spôsobom by finančné inštitúcie mali vykonávať konkrétne ustanovenia uplatniteľných smerníc EÚ, ako sú i) článok 74 ods. 3 a článok 75 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ<sup>2</sup>, v ktorých sa EBA poveruje mandátom na vypracovanie usmernení k opatreniam v oblasti riadenia úverových inštitúcií vrátane politik a postupov odmeňovania; ii) článok 7 ods. 2 smernice 2014/17/EÚ<sup>3</sup>, v ktorom sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že spôsob, akým veritelia a sprostredkovatelia úverov odmeňujú svojich zamestnancov, im nebráni, aby konali čestne, spravodlivo, transparentne a profesionálne a aby pri tom zohľadňovali práva a záujmy spotrebiteľov a iii) článok 11 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/2366<sup>4</sup> a článok 3 ods. 1 smernice 2009/110/ES<sup>5</sup>, v ktorých sa od platobných inštitúcií, resp. inštitúcií elektronického peňažníctva, vyžaduje, aby zaviedli dôkladné mechanizmy v oblasti riadenia v rozsahu, v akom sa týkajú politik a postupov odmeňovania.
7. Tieto usmernenia sa nevzťahujú na odmeny (často označované aj ako „provízie“), ktoré inštitúcie vyplácajú sprostredkovateľom úverov, a nemajú vplyv na pravidlá odmeňovania ustanovené v smernici 2014/17/EÚ<sup>6</sup>, a najmä v jej článku 7 ods. 2, v ktorom sa vyžaduje, aby veritelia odmeňovali sprostredkovateľov úverov takým spôsobom, ktorý veriteľovi, sprostredkovateľovi úverov ani vymenovanému zástupcovi nebráni, aby konali čestne,

---

<sup>2</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES.

<sup>3</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 34).

<sup>4</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES, a 2013/36/ES a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35).

<sup>5</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7).

<sup>6</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 34).

spravodlivo, transparentne a profesionálne a aby pritom zohľadňovali práva a záujmy spotrebiteľov.

8. Príslušné bankové produkty a služby sú tie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti legislatívnych aktov, na základe ktorých majú inštitúcie povolenie alebo oprávnenie vykonávať svoje činnosti, ako sú vymedzené v odseku 17.
9. Tieto usmernenia nemajú vplyv ani na uplatňovanie prísnejších požiadaviek vymedzených v uplatniteľných odvetvových právnych predpisoch, a najmä v článku 7 ods. 4 smernice 2014/17/EÚ, pokiaľ ide o poskytovanie poradenských služieb o zmluvách o úvere vymedzených v článku 4 ods. 21 uvedenej smernice.
10. Príslušné orgány možno budú chcieť zvážiť uplatnenie týchto usmernení okrem inštitúcií vymedzených v odseku 17 aj na iné subjekty, najmä na:
  - a. iných sprostredkovateľov ako sú sprostredkovatelia úverov vymedzených v článku 4 ods. 5 smernice 2014/17/EÚ;
  - b. „vymenovaných zástupcov“ vymedzených v článku 4 ods. 8 smernice 2014/17/EÚ.
11. Príslušné orgány možno budú chcieť zvážiť uplatnenie týchto usmernení aj v súvislosti s inými osobami ako spotrebiteľmi vymedzenými v odseku 17, napríklad v súvislosti s mikropodnikmi a malými a strednými podnikmi (MSP).
12. Napokon príslušné orgány možno budú chcieť zvážiť rozšírenie požiadaviek týkajúcich sa odmeňovania stanovených v týchto usmerneniach aj na odmeny (nazývané aj provízie), ktoré finančné inštitúcie vyplácajú sprostredkovateľom úverov.
13. V prípade, že sa v týchto usmerneniach uvádza určitý výsledok, možno ho dosiahnuť rôznymi prostriedkami. Príslušné orgány možno budú chcieť posúdiť vhodnosť prostriedku použitého finančnou inštitúciou s prihliadnutím na jej obchodný model, veľkosť a zložitosť.
14. Vykonávaním týchto usmernení nie je dotknutá požiadavka na úverové inštitúcie, aby dodržiavali usmernenia EBA o zdravých politikách odmeňovania podľa článku 74 ods. 3 a článku 75 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a o zverejňovaní informácií podľa článku 450 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

## Adresáti

### Adresáti týchto usmernení

15. Tieto usmernenia sú určené:
  - a. príslušným orgánom vymedzeným v článku 4 ods. 2 bode i) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (ďalej len „EBA“). Pokiaľ ide o veriteľov a sprostredkovateľov úverov uvedených vo vymedzení „inštitúcií“ v odseku 17, ktorí nie sú úverové inštitúcie,

platobné inštitúcie ani inštitúcie elektronického peňažníctva podľa daného vymedzenia, tieto usmernenia sa uplatňujú v rozsahu, v akom boli tieto orgány určené ako príslušné na zabezpečenie uplatňovania a presadzovania ustanovení smernice 2014/17/EÚ, na ktoré sa vzťahujú tieto usmernenia; a

- b. finančným inštitúciám vymedzeným v článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

#### Adresáti požiadaviek na informácie

16. Bez ohľadu na to, či je nejaký orgán EBA subjektom, ktorému sú tieto usmernenia podľa odseku 15 určené, ak členský štát určil viac ako jeden orgán v súlade s článkom 5 smernice 2014/17/EÚ a jeden z nich nie je orgánom EBA, orgán EBA poverený podľa uvedeného článku má bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne opatrenia prijaté podľa článku 5 ods. 3 smernice 2014/17/EÚ:

- a) bezodkladne informovať druhý poverený orgán o týchto usmerneniach a dátume začiatku ich uplatňovania;
- b) písomne tento orgán požiadať, aby zväzil uplatňovanie týchto usmernení;
- c) písomne tento orgán požiadať, aby v súlade s písmenom a) do dvoch mesiacov od oznámenia informoval Európsky orgán pre bankovníctvo alebo orgán EBA, či tieto usmernenia uplatňuje alebo ich má v úmysle uplatňovať a
- d) bezodkladne poskytnúť EBA prípadné informácie prijaté podľa písmena c).

#### Vymedzenie pojmov

17. Pokiaľ nie je uvedené inak, vymedzenia z legislatívnych aktov uvedených v tomto odseku majú v týchto usmerneniach rovnaký význam. Na účely týchto usmernení sa okrem toho uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

Spotrebiteľ	fyzická osoba, ktorá koná na účely mimo svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti.
Inštitúcie	a) „úverové inštitúcie“, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 <sup>7</sup> ; b) „veritelia“, ako sú vymedzení v článku 4 ods. 2 smernice 2014/17/EÚ; c) „sprostredkovatelia úverov“, ako sú vymedzení v článku 4 ods.

<sup>7</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

5 smernice 2014/17/EÚ;

- d) „platobné inštitúcie“, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 4 smernice (EÚ) 2015/2366;
- e) „inštitúcie elektronického peňažníctva“, ako sú vymedzené v článku 2 ods. 1 smernice 2009/110/ES.

---

Bankové produkty a/alebo služby	<ul style="list-style-type: none"><li>a) „zmluvy o úveroch“, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 3 smernice 2014/17/EÚ;</li><li>b) „vklady“<sup>8</sup>, ako sú vymedzené v článku 2 ods. 3 smernice 2014/49/EÚ<sup>9</sup>;</li><li>c) „platobné účty“, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 12 smernice (EÚ) 2015/2366;</li><li>d) „platobné služby“, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 3 smernice (EÚ) 2015/2366;</li><li>e) „platobné nástroje“, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 14 smernice (EÚ) 2015/2366;</li><li>f) iné platobné prostriedky, ako sa uvádzajú v bode 5 prílohy 1 k smernici 2013/36/EÚ<sup>10</sup>;</li><li>g) „elektronické peniaze“, ako sú vymedzené v článku 2 ods. 2 smernice 2009/110/ES; a</li><li>h) iné formy úverov okrem tých v písmene a), ako sa uvádzajú v bode 2 prílohy 1 k smernici 2013/36/EÚ a v súlade s článkom 1 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.</li></ul>
Riadiaci orgán	orgán alebo orgány inštitúcie <sup>11</sup> určené v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktoré sú splnomocnené určovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie inštitúcie a ktoré dohliadajú na rozhodovanie manažmentu a monitorujú ho a zahŕňajú osoby, ktoré účinne riadia činnosť inštitúcie.

---

<sup>8</sup> Vklady zahŕňajú všetky formy vkladov. V smernici o trhoch s finančnými nástrojmi 2014/65/EÚ (ďalej len „MiFID II“) sa v súlade s jej článkom 1 ods. 4 rozšírili určité organizačné pravidlá a pravidlá vykonávania činnosti na podsúbor vkladov nazývaných štruktúrované vklady, ktoré sú vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 43 MiFID II. Pravidlá odmeňovania podľa MiFID II vrátane budúcich delegovaných aktov, v ktorých sa stanovujú ďalšie špecifikácie v súvislosti s článkom 16 ods. 3 a článkom 24 ods. 10 MiFID II, sa budú vzťahovať na štruktúrované vklady, a preto sa tieto usmernenia na ne vzťahovať nebudú.

<sup>9</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149).

<sup>10</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

<sup>11</sup> V európskych krajinách možno pozorovať rozličné štruktúry riadiacich orgánov. V niektorých krajinách je bežná monistická štruktúra, t. j. funkcie dohľadu a riadenia rady vykonáva len jeden orgán. V iných krajinách je bežná dualistická štruktúra s dvomi nezávislými orgánmi, jeden na vykonávanie funkcie riadenia a druhý na dohľad nad funkciou riadenia.

---

Príslušné osoby	akákoľvek fyzická osoba, ktorá:  a) pracuje pre inštitúciu a priamo ponúka alebo poskytuje bankové produkty alebo služby spotrebiteľom; alebo  b) pracuje pre inštitúciu a je priamo alebo nepriamo nadriadená osobe uvedenej v písmene a).
Odmeňovanie	všetky formy pevného a pohyblivého odmeňovania vrátane uskutočnených platieb alebo peňažných či nepeňažných výhod, ktoré sa priamo alebo v mene inštitúcií priznávajú príslušným osobám. Nepeňažné výhody môžu okrem iného zahŕňať kariérny postup, zdravotné poistenie, zľavy alebo poskytnutie automobilu alebo mobilného telefónu, veľmi štedrú náhradu výdavkov či semináre.

---

## Zverenie výkonu činností

18. V prípadoch, ak je činnosť inštitúcie úplne alebo čiastočne zverená tretím stranám alebo je inak vykonávaná iným subjektom, majú inštitúcie zabezpečiť, aby bol výkon činností v súlade s požiadavkami uvedenými v usmerneniach výboru CEBS k zvereniu výkonu činností<sup>12</sup>. Patrí sem najmä usmernenie 2 výboru CEBS, v ktorom sa stanovuje, že „konečnú zodpovednosť za správne riadenie rizík spojených so zverením výkonu činností alebo zverenými činnosťami nesie vedenie inštitúcie, ktorá činnosti zverila externému dodávateľovi“.

## 2. Vykonalanie

---

### Dátum začiatku uplatňovania

19. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 13. januára 2018.

## 3. Usmernenia k politikám a postupom odmeňovania

---

### 1. Navrhovanie

- 1.1. Inštitúcie by mali navrhnúť a vykonávať politiky a postupy odmeňovania, v ktorých sa zohľadnia práva a záujmy spotrebiteľov. Konkrétne by inštitúcie mali zabezpečiť, aby sa peňažnými a/alebo nepeňažnými formami odmeňovania neposkytovali stimuly, aby

<sup>12</sup> CEBS, *Usmernenia k zvereniu výkonu činností* (2006).

príslušné osoby na úkor spotrebiteľa uprednostňovali vlastné záujmy alebo záujmy inštitúcie.

- 1.2. Pri navrhovaní politik a postupov odmeňovania by inštitúcie mali posúdiť, či sa týmito politikami a postupmi vytvára nejaké riziko, že sa spôsobí ujma spotrebiteľom, a mali by zabrániť vzniku takýchto rizík.
- 1.3. Na navrhovaní politik a postupov odmeňovania by sa mal podieľať útvar vykonávajúci funkciu ľudských zdrojov, ktorý by mal zároveň poskytovať potrebné informácie. Okrem toho by k navrhovaniu politik a postupov odmeňovania mali účinne prispieť útvary vykonávajúce funkcie riadenia rizík a dodržiavania súladu s predpismi (útvar compliance), ak existujú.
- 1.4. Na účely posudzovania výkonnosti príslušnej osoby by inštitúcie mali v rámci politik a postupov odmeňovania vymedziť vhodné kritériá, ktoré sa majú používať pri posudzovaní výkonnosti, pričom sa zohľadnia práva a záujmy spotrebiteľov.
- 1.5. Pri navrhovaní politik a postupov odmeňovania by inštitúcie mali brať do úvahy kvalitatívne aj kvantitatívne kritériá na určenie úrovne pohyblivej zložky odmeňovania s cieľom zabezpečiť primerané zohľadnenie práv a záujmov spotrebiteľov.
- 1.6. Inštitúcie by nemali navrhovať politiky a postupy odmeňovania, v rámci ktorých:
  - a. sa odmeňovanie spája výlučne s kvantitatívnym cieľom týkajúcim sa ponuky alebo poskytovania bankových produktov a služieb; alebo
  - b. sa uprednostňuje ponuka alebo poskytovanie konkrétneho produktu alebo kategórie produktov pred inými produktmi, napríklad produktov, ktoré sú pre inštitúciu alebo príslušnú osobu ziskovejšie, a to na úkor spotrebiteľa.
- 1.7. Keď politiky a postupy odmeňovania umožňujú pohyblivú zložku odmeňovania, inštitúcie by mali zabezpečiť, aby bol pomer medzi pevnou a pohyblivou zložkou odmeňovania primerane vyvážený a zohľadňoval práva a záujmy spotrebiteľov. Už zavedené politiky a postupy odmeňovania by okrem toho mali umožňovať uplatňovanie flexibilnej politiky pohyblivej odmeny vrátane (pokiaľ je to vhodné) možnosti nevyplácať nijakú pohyblivú odmenu.
- 1.8. Inštitúcie by sa mali vyhnúť zbytočne zložitým politikám a postupom, ako aj nejasným kombináciám rôznych politik a postupov.

## 2. Dokumentácia, oznamovanie a prístupnosť

- 2.1. Inštitúcie by mali o politikách a postupoch odmeňovania viesť dokumentáciu, uchovávať ju na účely auditu počas obdobia najmenej piatich rokov po poslednom dátume ich použitia



a na požiadanie tieto dokumenty sprístupniť príslušným orgánom. Táto dokumentácia by mala okrem iného obsahovať:

- a) ciele politik a postupov odmeňovania inštitúcie;
- b) príslušné osoby spadajúce do rozsahu pôsobnosti týchto politik a postupov;
- c) spôsob uplatňovania politik odmeňovania v praxi, najmä vrátane kritérií pohyblivej zložky odmeňovania, ak sa takéto odmeňovanie priznáva.

2.2. Kým budú môcť príslušné osoby ponúkať bankové produkty a služby spotrebiteľom, mali by byť jasne, jednoducho a transparentne oboznámené s politikami a postupmi odmeňovania, ktoré sa na ne vzťahujú.

2.3. Politiky a postupy odmeňovania by mali byť ľahko prístupné všetkým príslušným osobám v inštitúcii.

### 3. Schválenie

3.1. Riadiaci orgán schvaľuje politiky a postupy odmeňovania a nesie za ne konečnú zodpovednosť.

3.2. Riadiaci orgán by mal vo vzťahu k plneniu týchto usmernení viesť o politikách a postupoch odmeňovania konzultácie s výborom pre odmeňovanie, ak takýto výbor existuje.

3.3. Ak existuje, prípadný útvar vykonávajúci funkciu dodržiavania súladu s predpismi by mal potvrdiť, že politiky a postupy odmeňovania sú v súlade s týmito usmerneniami.

3.4. Politiky a postupy odmeňovania sa môžu meniť, len ak zmeny schváli riadiaci orgán.

### 4. Monitorovanie

3.1 Inštitúcie by aspoň raz ročne mali preskúmať, či sú ich politiky a postupy odmeňovania v súlade s týmito usmerneniami. Konkrétne, keď inštitúcia zistí, že z návrhu politik a postupov odmeňovania uvedených v odseku 1.2. týchto usmernení môže vyplynúť zvyškové riziko, že spotrebiteľia utrpia ujmu, inštitúcia by mala v rámci preskúmania posúdiť, či sa niektoré z týchto zvyškových rizík prejavujú a spôsobujú spotrebiteľom ujmu.

3.2 Keď sa pri preskúmaní zistí, že politiky a postupy odmeňovania inštitúcie nefungujú podľa plánu a pravidiel, inštitúcia by mala svoje politiky a postupy odmeňovania zmeniť v súlade s týmito usmerneniami.

3.3 Inštitúcie by mali zaviesť účinné kontroly na overenie, či sa ich politiky a postupy odmeňovania dodržiavajú, a na určenie a riešenie prípadov nedodržania súladu s týmito usmerneniami.